

Terve Tanssi! - yhteisötanssihanke

Tanssi vanhustyön voimavarana

Terve Kuopio/Tanssin aluekeskus Kuopio 2006-2008

Laura Pylkkänen/Anniina Aunola 2006

Mitä on yhteisötaide?

Yhteisötaiteen ideologia:

- **Ammattitaiteilija innostajana/mahdollistajana erilaisissa yhteisöissä**
- **Prosessi tärkeämpää kuin lopputulos**
- **Kokonaisvaltaisuus** –koko yhteisö mukana taiteellisessa prosessissa
- **Osallisuus** –osallistuminen oman kyvyn, tarpeen ja tahdon mukaisesti
- **Vaikuttamisen mahdollisuus** –tekijöiden ääni kuuluville, taiteilijan rooli toissijainen
- **Voimaantuminen** –halu vaikuttaa, itseilmaisuus
- **Yhdessä tekeminen** –ryhmäprosessin merkitys
- **Muutoksen mahdollisuus** –elinikäinen oppiminen

Mitä on yhteisötanssi?

Yhteisötanssin ideologia:

- **"Tanssi kuuluu kaikille"** -jokaisella on oikeus ilmaista itseään liikkeen kautta
- **Jokaisella on oma tanssi** –ei pakottautumista asentoihin tai liikkeisiin, ei väärää liikettä, oman kehon kuuntelu
- **Jokaisella keholla on oma tarinansa** –jokainen liike ja liikkuva keho on yhtä arvokas ja kaunis
- **Mahdollisuus eri aistikanavien käyttöön** – sanallisen ilmaisun ja rationalisuuden ylivallasta irrottautuminen
- **Kohtaaminen liikkeen välityksellä** –yhteys muihin ihmisiin

”Tanssi kokoaa ihmisen mielen, ruumiin ja tunteet. Niitä kaikkia tarvitaan liikuttaessa musiikin tahdissa. Tanssi antaa voiman ja itsensä kontrolloinnin tunteen”

”Tanssi ei vaadi verbaalista kommunikointia, vaan jokainen voi löytää itsensä liikkeen välityksellä ja kytkeytyä toisiin kanssatanssijoihin. Samalla tanssi edistää myös tasapainokykyä ja lihasten hallintaa”

(Heather Hill)

Yhteisötanssin metodeja:

- Tanssija välittäjänä –”sijaistanssijana”
- Improvisaatio –hetkessä oleminen, tilanteen kuunteleminen ja siihen mukautuminen
- Katsekontaktin ja kosketuksen merkitys
- Kokemuksellinen oppiminen –oman kehollisen kokemuksen kautta ilmiön käsitteellistämiseen ja ymmärtämiseen
- Musiikin ja liikkeen välinen suhde

Miten Terve Tanssi! –hanke sai alkunsa?

- Aloite Tanssin aluekeskus Kuopio
- Terve Kuopio –ohjelman kiinnostuminen
- Muiden yhteistyökumppaneiden mukaantulo:

Leväsen ja Puijonlaakson palvelutalot

Savonia –AMK, Musiikki- ja Tanssiakatemia

Kuopion yliopisto

Kuopion kaupungin kulttuuritoimi

Kuopio Tanssii ja Soi –festivaali

Terve Tanssi! -hankkeen yleiset tavoitteet?

- (Tanssi)taide osaksi hoitolaitosten arkea
– ”oma tanssitaiteilija”
- Vanhusten ääni kuuluville
(tanssi)taiteen keinoin
- Henkilökunnan kouluttaminen
- Metodien kehittäminen
– keskustelu ammattitaiteilijoiden asemasta
hoitotyössä
- Tutkimus (tanssi)taiteen
vaikuttavuudesta hyvinvointiin

Kunkin yhteisön omat tavoitteet? (Palvelutalot)

- Uusien ajatusten saaminen vanhustyöhön
- Osastojen välinen yhteistyö, työyhteisön kehittäminen
- Vanhusten toimintakyvyn paraneminen
- Asenteiden muuttuminen (esim. rutiinit, laitostuminen)
- Vanhustyön mediakuva muuttuminen
- Moniammatillisuuden hyödyntäminen
- Keskustelun herättäminen

Mitä konkreettisesti tehdään?

- **Vanhusten tanssiryhmät**
(tunne-elämykset, muistelutyö, elävämusiikki, liike/katse/kosketus)
- **Henkilökunnan tanssityöpajat / muu koulutus**
- **Tanssipäiväkirja**
(hankkeen sisäinen arviointi, metodien kehittäminen)
- **Eriyisjaksot**
(”taidekylvyt”, tanssiterapia hoitomuotona –jakso)
- **Tanssiteoksen rakentaminen**
(sisällön synnyttäminen, esiintyminen, julkisuus)
- **Muut kontaktit vanhuksiin ja henkilökuntaan**

Kirjallisuutta yhteisötaiteista sekä taiteen ja hoitotyön suhteesta:

- **Kulttuuri ja Terveys.** Markku T. Hyyppä ja Hanna-Liisa Liikanen, 2005
- **Kutkuttavaa Taidetta.** Leonie Hohenthal-Antin, 2005
- **Taide kohtaa elämän.** Arts in Hospital –hanke ja kulttuuritoiminta itäsuomalalaisten hoitoyksiköiden arjessa ja juhlassa. Hanna-Liisa Liikanen, 2003.
- **Draamaa ja teatteria yhteisöissä.** Marjo-Riitta Ventola ja Micke Renlund, 2005.
- **Telttä.** Kohtaamisia nuorten taidetyöpajoissa. Lea Kantonen, 2005.
- **Seniori- ja vanhustyö arjen kulttuurissa.** Marjatta Marin ja Sinikka Hakonen (toim.), 2003.
- **Sosiokulttuurinen innostaminen.** Leena Kurki, 2000.
- **Dementoituvan ihmisen kuntoutuksen lupaus.** Sirkkaliisa Heimonen ja Päivi Voutilainen (toim.), 2004.
- **Making an Entrance.** Theory and Practice for Disabled and Non-Disabled Dancers. Adam Benjamin, 2002.

Terve Tanssi! –hankeen yhteystietoja:

Tanssitaiteilija-hankekoordinaattori
Anniina Aunola, puh. 050-5869396

Tanssin aluekeskus Kuopio, tuottaja
Vilja Ruokolainen, puh. 050-5816300

Tanssitaiteilija-hankekoordinaattori
Laura Pylkkänen, puh. 050-5356600
(äitiyslomalla 16.10.2006-5.9.2007)